

Dosarul nr. 2ra-1910/18

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) R. Pascari

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) I. Secrieru, A. Danilov, I. Cimpoi

ÎNCHEIERE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Alexandru Butuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Butuc
împotriva Ministerului Justiției, Procuraturii Generale și Ministerului Finanțelor cu
privire la constatarea încălcării dreptului la respectarea vieții private și repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 10 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Alexandru Butuc și s-a menținut hotărârea din 12
octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 27 decembrie 2016 Alexandru Butuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, Procuraturii Generale și Ministerului Finanțelor,
solicitând constatarea încălcării art. 8 al Convenției Europene pentru Apărarea
Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și încasarea din contul statului a
sumei de 1 000 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

Motivele cererii de chemare în judecată, astfel după cum au fost expuse, pot fi
rezumate după cum urmează.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că în perioada dintre
lunile noiembrie-decembrie ale anului 2012, prin intermediul programei „Skype”, o
persoană necunoscută a comunicat fiicei și soției sale că a avut relații
extraconjugale cu alte femei. Iar în confirmarea acestui fapt, persoana necunoscută a
reprodus discuțiile telefonice pe care lea avut și care probau infidelitatea sa.

Ulterior, în decembrie 2012 a avut un conflict cu soția. Având în vedere că la
acel moment se afla în stare de arest în Penitenciarul nr. 13, nu a avut posibilitatea
să-și expună poziția și să-i explice situația soției și fiicei sale. În consecință, o
perioadă îndelungată nu a comunicat cu soția, fiica și fiul său.

În aprilie 2015 soția sa i-a comunicat că în perioada toamna 2012 - aprilie 2015
i-au fost reproduse mai multe conversații telefonice intime pe care lea avut
reclamantul cu alte femei.

Tot atunci, persoanele necunoscute au amenințat-o pe soția sa că vor publica pe internet convorbirile vizate, aducându-le la cunoștința rudelor, cunoscuților, dar și celorlalți deținuți care își execută pedeapsa împreună cu el. Iar întrucât discuțiile telefonice aveau un caracter intim și strict personal, acest fapt îi lezează onoarea și demnitatea, dar și îi pune în pericol viața și sănătatea.

Reclamantul a menționat că convorbirile telefonice au avut loc doar în perioada decembrie 2011 - iulie 2012, întrucât până în decembrie 2011 a locuit permanent în Federația Rusă, iar pe 3 iulie 2012 a fost arestat și până la momentul de față se află în penitenciar.

Iar în legătură cu faptul că în decembrie 2011, Procuratura Generală a intentat în privința sa o cauză penală, consideră că toate convorbirile sale telefonice au fost interceptate anume în legătură cu aceasta. Cu toate acestea, la 5 iulie 2012, atunci când i s-a adus la cunoștință materialele cauzei penale, nici el, nici avocații săi n-au fost informați despre interceptarea convorbirilor telefonice, contrar prevederilor art. 135 din Codul de procedură penală.

Ulterior s-a adresat cu cerere la Procuratura Generală, iar, drept consecință, la 24 decembrie 2012 i s-a comunicat că într-adevăr i-au fost interceptate convorbirile telefonice, acestea fiind atașate la materialele cauzei penale.

Cu referire la raportul prezentat de procurorul în Procuratura Rîșcani pe marginea cauzei penale intentate, a indicat că din conținutul acestuia rezultă decizia procurorului de a finisa cauza penală și de a disjunge actele privind interceptarea convorbirilor telefonice în o altă cauză penală și de a nu-i aduce la cunoștință reclamantului aceste acte, fiindu-i rezervat acest drept la finisarea cauzei penale.

Cu toate acestea, menționează Alexandru Butuc, cauza penală a fost intentată abia la 6 august 2012, respectiv nu se știe unde și în ce condiții s-a păstrat CD-ul ce conține convorbirile sale telefonice.

Mai mult ca atât, dosarul penal a fost intentat pentru o infracțiune mai puțin gravă, iar art. 135 din Codul de procedură penală nu prevede posibilitatea interceptării convorbirilor telefonice în acest caz.

Alexandru Butuc a menționat că s-a adresat de nenumărate ori organelor Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii și instanțelor de judecată cu solicitări de a i se comunica numărul de CD-uri ce conține convorbirile sale telefonice, locul păstrării, dar toate cererile sale au fost ignorate și au rămas fără soluționare.

În ianuarie 2014, la cererea sa, a fost adus în ședința de judecată la Judecătoria Centru. În prezența sa a fost deschis plicul sigilat cu discuțiile sale telefonice. Astfel, s-a depistat că aceste convorbiri lipseau, după care instanța a încetat procedura de audiere a înregistrărilor.

Deși în procesul-verbal al acelei ședințe de judecată au fost enunțate 46 de CD-uri, în scrisoarea de însoțire adresată Judecătoriei Centru au fost indicate ca fiind 44 de CD-uri.

Prin urmare, reclamantul consideră că 2 CD-uri au dispărut, în legătură cu ce a solicitat deschiderea unui dosar penal, dar i s-a refuzat.

A menționat că procurorii de fiecare dată au încercat să-i ascundă informația referitoare la interceptarea convorbirilor sale telefonice, ducându-l în eroare pe el și pe instanțele de judecată.

Totodată, a subliniat că odată ce discuțiile sale telefonice sunt deținute de persoane terțe, acestea pot oricând amenința doamnele cu care a avut discuții personale, și ele la fel pot avea de suferit.

În opinia reclamantului, toate cele descrise au avut loc cu scopul de a exercita presiuni psihologice asupra sa ca deținut, dar și a familiei sale. Mai ales că în perioada vizată nu a avut întâlniri cu membrii familiei sale, nu a primit scrisori și pachete de la ei, iar până la momentul de față fiica și fiul nu discută cu el.

În aceste circumstanțe, Alexandru Butuc a invocat că i-a fost încălcat dreptul garantat de art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și, fără vreun temei legal, a avut loc o ingerință în dreptul său la viața privată.

Deși inițial organul de urmărire penală a avut dreptul să-i intercepteze convorbirile, divulgarea ulterioară a acestora unor terți este ilegală.

Prin urmare, prin divulgarea unei informații intime, cu caracter personal, statul nu și-a îndeplinit obligația de a-i respecta dreptul la viața privată.

De asemenea, a relatat că organele statului urmau să întreprindă toate măsurile, să efectueze o investigație eficientă în legătură cu cererea sa prin care s-a plâns referitor la dispariția CD-urilor.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Butuc împotriva Ministerului Justiției, Procuraturii Generale și Ministerului Finanțelor s-a respins integral ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției adoptate s-a reținut că, toate obiecțiile înaintate în prezenta cerere de chemare în judecată anterior au constituit obiect de examinare în instanța de judecată, în privința căroră, instanțele de judecată s-au expus prin încheierea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 septembrie 2013 și încheierea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 3 decembrie 2014.

Totodată, instanța a concluzionat că existența faptelor invocate de reclamant în cererea sa de chemare în judecată nu a fost probată, ne fiind demonstrat faptul că există anumite convorbiri cu caracter personal ce-l vizează și că acestea au fost comunicate soției sale și că, responsabile de acțiunile invocate sunt organele statului.

Iar, autoritățile pârâte au probat că toate înregistrările convorbirilor telefonice, efectuate în cadrul cauzei penale, au fost transmise Judecătorei Centru.

La 17 noiembrie 2017 Alexandru Butuc a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia 10 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Alexandru Butuc și s-a menținut hotărârea din 12 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 17 iulie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Alexandru Butuc a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 10 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, Alexandru Butuc a reiterat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel și consideră că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, a invocat că instanța de apel a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și a apreciat arbitrar probele anexate la materialele dosarului.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 10 mai 2018 (vol. I, f.d. 217), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent lipsește.

Totodată, în cererea de recurs recurentul a indicat că a recepționat decizia integrală la 21 mai 2018.

Respectiv, Colegiul consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

La 10 septembrie 2018 Procuratura Generală, reprezentată în bază de procură de către Iuri Lealin, procuror în secția reprezentare în procedurile non-penale și implementare CEDO, a depus referință, prin care a indicat că recursul declarat de Alexandru Butuc este declarativ, neîntemeiat și urmează a fi considerat inadmisibil deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în

cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 §1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de către Alexandru Butuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de către Alexandru Butuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari